

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, RIBARSTVA I RURALNOG RAZVOJA

2341

Na temelju članka 87. stavka 6. Zakona o veterinarstvu (»Narodne novine«, broj 41/07) i članka 15. stavka 1. podstavka 2. Zakona o hrani (»Narodne novine«, broj 46/07), ministar poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja donosi

NAREDBU

KOJOM SE ZABRANJUJE PRIMJENA NA FARMSKIM ŽIVOTINJAMA ODREĐENIH TVARI HORMONSKOG I TIREOSTATSKOG UČINKA I BETA-AGONISTA^[1]

Članak 1.

Ovom se Naredbom zabranjuje primjena na farmskim životinjama određenih tvari hormonskog i tireostatskog učinka i beta-agonista.

Članak 2.

1) Za potrebe ove Naredbe primjenjuju se sljedeći pojmovi:

(a) *Meso i proizvodi od mesa* – pojmovi iz Pravilnika o higijeni hrane životinjskog podrijetla (»Narodne novine«, broj 99/07 i 28/10)^[2]

(b) *Proizvodi akvakulture* – su svi proizvodi ribarstva uzgojeni i proizvedeni u kontroliranim uvjetima do stavljanja na tržište kao hrane, uključujući morske ili slatkovodne ribe ili rakove ulovljene u njihovom prirodnom okolišu kao juvenilne koji se drže do postizanja komercijalne veličine za prehranu ljudi. Ribe i rakovi komercijalne veličine ulovljeni u njihovom prirodnom okolišu, koji se održavaju živima u svrhu kasnije prodaje, ne smatraju se proizvodima akvakulture, ukoliko im se za vrijeme njihovog držanja nije pokušalo povećati veličinu ili težinu;

(c) *Veterinarsko-medicinski proizvodi* – sukladno Zakonu o veterinarsko-medicinskim proizvodima (»Narodne novine«, broj 84/08)^[3];

(d) *Farmske životinje* – su domaće životinje vrste goveda, svinje, ovce, koze, domaći kopitari, perad i kunići, te divlje životinje navedenih vrsta i divlji preživači koji se uzgajaju na gospodarstvu;

(e) *Terapijska primjena* – je, u skladu s člankom 5. ove Naredbe, primjena na pojedinoj farmskoj životinji odobrene tvari, a nakon pregleda veterinaru, u svrhu tretiranja problema plodnosti (uključujući prekid neželjenog graviditeta) i, u slučaju beta-agonista za indukciju kontrakcija glatkih mišića maternice (tokolize) u krava kod teljenja kao i za tretiranje respiratornih problema, podotrohleitisa i laminitisa i induciranje tokolize kod kopitara;

(f) *Zootehnička primjena* – je primjena:

– na pojedinoj farmskoj životinji bilo koje tvari koja je odobrena u skladu s člankom 6. ove Naredbe, u svrhu sinkronizacije estrusa i pripreme davateljice i primateljice za implantaciju embrija, nakon pregleda životinje od strane veterinaru ili u skladu s člankom 6. stavkom 2. ove Naredbe pod direktnom odgovornošću veterinaru;

– kod životinja iz akvakulture kada se u svrhu promjene spola skupini rasplodnih životinja daje proizvod izdan na veterinarski recept i pod odgovornošću veterinaru;

(g) *Nedopuštena primjena* – je primjena neodobrenih tvari ili proizvoda, ili primjena odobrenih tvari ili proizvoda u druge svrhe od onih za koje su odobrene i/ili u uvjetima drugačijima od onih koji su propisani;

(h) *Nadležno tijelo* – je Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja.

Članak 3.

Zabranjeno je stavljanje u promet tvari iz Dodatka I. ove Naredbe za primjenu na svakoj životinji od koje su proizvodi i meso namijenjeni prehrani ljudi, osim ako nisu primijenjeni u skladu s člankom 5. stavcima 2., 3., 4. i 5. ove Naredbe.

Članak 4.

Zabranjeno je za tvari iz Dodatka I. i privremeno je zabranjeno za tvari iz Dodatka II. ove Naredbe:

(a) na bilo koji način primjenjivati te tvari na farmskim životinjama ili životinjama iz akvakulture;

(b) – držati na gospodarstvu životinje navedene u točki (a) ovoga članka, osim ako su pod službenom kontrolom;

– stavljati na tržište ili klati farmske životinje za prehranu ljudi;

Točka (b) ovoga članka odnosi se na životinje koje sadrže tvari iz Dodatka I. i Dodatka II. ove Naredbe ili kod kojih je utvrđena prisutnost tih tvari, osim ako se može dokazati da su te životinje bile tretirane u skladu s člancima 5. i 6. ove Naredbe;

(c) stavljati na tržište u svrhu prehrane ljudi životinje iz akvakulture na kojima su primijenjene navedene tvari i prerađene proizvode dobivene od tih životinja;

(d) stavljati na tržište meso životinja iz točke (b) ovoga članka;

(e) prerađivati meso iz točke (d) ovoga članka.

Članak 5.

Ne dovodeći u pitanje odredbe članaka 3. i 4. ove Naredbe dozvoljena je primjena:

1) testosterona, progesterona i njihovih derivata koji se odmah nakon primjene na mjestu apliciranja apsorbiraju i hidroliziraju isključivo u terapijske svrhe na farmskim životinjama. Veterinarsko-medicinski proizvodi koji se koriste u terapijske svrhe moraju udovoljavati zahtjevima za stavljanje u promet u skladu s odredbama Zakona o veterinarsko-medicinskim proizvodima. Na farmskim životinjama koje moraju biti posebno označene navedene proizvode primjenjuju samo veterinari u obliku injekcija ili kod terapije poremećaja jajnika u obliku vaginalnih spirala ali ne i u obliku implantata. Tretman posebno označenih životinja mora evidentirati odgovorni veterinar. Navedena evidencija mora sadržavati najmanje sljedeće podatke:

- vrstu tretmana,
- vrstu odobrenog proizvoda,
- datum tretmana,
- podatke o identitetu tretiranih životinja.

Evidencija mora biti dostupna na zahtjev nadležnog tijela;

2) Primjenu u terapijske svrhe odobrenih veterinarsko-medicinskih proizvoda koji sadrže:

(a) alil-trenbolon, za peroralnu primjenu ili beta-agoniste za primjenu na kopitarima, pod uvjetom da se primjenjuju u skladu s uputama proizvođača;

(b) beta-agoniste, u obliku injekcija za poticanje tokolize u krava za vrijeme teljenja.

3) Tvari iz stavka 2. ovoga članka mora primjenjivati veterinar, a veterinarsko-medicinski proizvodi iz stavka 2. točke (a) ovoga članka mogu se primijeniti pod direktnom odgovornošću veterinara. Veterinar mora voditi evidenciju o primjeni proizvoda iz stavka 2. ovoga članka a u skladu sa stavkom 1. ovoga članka.

4) Posjednicima životinja zabranjeno je držanje veterinarsko-medicinskih proizvoda koji sadrže beta-agoniste, a koji se mogu koristiti za poticanje tokolize.

5) Ne dovodeći u pitanje odredbe stavka 2. točke (b) ovoga članka, zabranjena je terapijska primjena na životinjama koje se uzgajaju u svrhu proizvodnje, uključujući i rasplodne životinje na kraju njihovog reproduktivnog života.

Članak 6.

1) Ne dovodeći u pitanje odredbe članka 3. i članka 4. točke (a) ove Naredbe, dozvoljena je zootehnička primjena na farmskim životinjama veterinarsko-medicinskih proizvoda koji imaju estrogene (osim 17 β -estradiola i njegovih esterima srodnih derivata), androgeni ili gestageni učinak i koji su odobreni u skladu sa Zakonom o veterinarsko-medicinskim proizvodima. Navedene veterinarsko-medicinske proizvode primjenjuju samo veterinari, na farmskim životinjama koje moraju biti posebno označene. Veterinar odgovoran za terapiju mora voditi evidenciju o njihovoj primjeni u skladu s člankom 5. stavkom 1. ove Naredbe.

2) Sinkronizaciju estrusa i pripremu davateljice i primateljice za implantaciju embrija mogu obavljati i druge osobe pod direktnom odgovornošću veterinara.

3) U svrhu promjene spola na ribama iz akvakulture u prva tri mjeseca života, mogu se primjenjivati veterinarsko-medicinski proizvodi androgenog učinka odobreni u skladu sa Zakonom o veterinarsko-medicinskim proizvodima.

4) U slučajevima navedenim u ovom članku, veterinar mora propisati neponovljivi recept, u kojem točno navodi svrhu, način primjene i količinu proizvoda te evidentira propisane proizvode. Neponovljivi recept mora se priložiti i čuvati u evidenciji o liječenju na farmi.

5) Zabranjena je zootehnička primjena na životinjama koje se uzgajaju u svrhu proizvodnje i rasplodnim životinjama koje se tove na kraju njihovog reproduktivnog života.

Članak 7.

1) Hormonski proizvodi i beta-agonisti čija je primjena dozvoljena kod farmskih životinja u skladu s člancima 5. i 6. ove Naredbe moraju udovoljavati zahtjevima propisanim odredbama Zakona o veterinarsko-medicinskim proizvodima,

2) Bez obzira na stavak 1. ovog članka, zabranjeno je odobravanje sljedećih proizvoda:

1. hormonskih proizvoda:

(a) koji djeluju kao depo-proizvodi;

(b) čije je razdoblje karencije dulje od 15 dana od prestanka primjene;

(c) za koje nisu poznati uvjeti primjene;

(d) za koje ne postoji ni oprema ni reagensi za analitičke metode koje se koriste za dokazivanje prisutnosti rezidua u količinama većim od dozvoljenih;

2. veterinarsko-medicinskih proizvoda koji sadrže beta-agoniste čije je razdoblje karencije dulje od 28 dana od posljednje primjene.

Članak 8.

1) Prije isteka razdoblja karencije dozvoljeno je stavljanje na tržište visoko vrijednih konja, a posebno trkaćih konja, konja za natjecanja, konja u cirkusu, konja namijenjenih za čistokrvni uzgoj ili za izložbe, uključujući registrirane kopitare, na kojima su primjenjivani veterinarsko-medicinski proizvodi koji sadrže alil-trenbolon ili beta-agoniste u svrhu koja je propisana člankom 5. ove Naredbe, pod uvjetom da su ispunjeni propisani zahtjevi za primjenu veterinarsko-medicinskih proizvoda, te da se u putovnicu za kopitare koja prati navedenu životinju, a u skladu s zahtjevima propisanim Pravilnikom o identifikaciji i registraciji kopitara (»Narodne novine«, broj 123/09)[\[4\]](#), upiše vrsta i datum tretmana.

2) Meso ili proizvodi od životinja na kojima su primjenjivane tvari u skladu s odredbama ove Naredbe, s estrogenim, androgenim ili gestagenim djelovanjem ili beta-agonisti ne smiju se stavljati na tržište za prehranu ljudi, osim ako su predmetne životinje bile tretirane

veterinarsko-medicinskim proizvodima koji udovoljavaju zahtjevima iz članka 7. ove Naredbe i ako se dokaže da se je prije klanja životinja pridržavalo propisanog razdoblja karencije.

Članak 9.

1) U slučaju uvoza, proizvodnje, pohrane, distribucije, prodaje i primjene tvari navedenih u člancima 3. i 4. ove Naredbe, njihovo posjedovanje dopušteno je jedino ovlaštenim osobama u skladu s Zakonom o veterinarsko-medicinskim proizvodima.

2) Osim kontrola određenih važećim propisima koji se odnose na stavljanje u promet proizvoda na koje se odnosi ova Naredba, nadležno tijelo, bez prethodne najave, provodi službene kontrole propisane člankom 11. Pravilnika o monitoringu određenih tvari i njihovih rezidua u živim životinjama i proizvodima životinjskoga podrijetla (»Narodne novine«, broj 79/08)[\[5\]](#) radi utvrđivanja:

(a) posjedovanja ili prisutnosti tvari ili proizvoda koji su zabranjeni u skladu s člancima 3. i 4. ove Naredbe, namijenjenih primjeni na životinjama u svrhu tova;

(b) nedopuštene primjene na životinjama;

(c) nemogućnosti dokazivanja da se pridržavalo propisanog razdoblja karencije iz članka 7. ove Naredbe;

(d) nemogućnosti dokazivanja da se pridržavalo propisanih ograničenja primjene određenih tvari ili proizvoda navedenih u člancima 5. i 6. ove Naredbe.

3) U skladu s Dodatkom III. i IV. Pravilnika o monitoringu određenih tvari i njihovih rezidua u živim životinjama i proizvodima životinjskoga podrijetla provode se ispitivanja na prisutnost:

(a) tvari iz stavka 1. ovoga članka u vodi za piće namijenjenoj životinjama, te na svim mjestima gdje se navedene životinje uzgajaju ili drže;

(b) rezidua tvari iz stavka 1. ovoga članka u živim životinjama, njihovim izlučevinama, tjelesnim tekućinama, tkivima i proizvodima od navedenih životinja;

4) U slučaju kad se kontrolama i ispitivanjima iz stavaka 2. i 3. ovoga članka utvrdi:

(a) prisutnost tvari ili proizvoda čija je primjena ili posjedovanje zabranjeno, ili prisutnost rezidua tvari čija primjena nije dopuštena, takve tvari ili proizvodi će se oduzeti, a tako tretirane životinje ili njihovo meso stavit će se pod službeni nadzor dok se ne primjene ogovarajuće mjere;

(b) u slučaju kada zahtjevi iz stavka 2. točke (b) i (c) ovoga članka nisu ispunjeni, nadležno tijelo poduzima ogovarajuće mjere ovisno o težini utvrđene nesukladnosti.

Članak 10.

1) Ne dovodeći u pitanje odredbe Zakona o veterinarsko-medicinskim proizvodima, subjekti koji kupuju ili proizvode tvari koje imaju tireostatski, estrogene, androgene ili gestagene učinak i beta-agoniste, subjekti koji posjeduju odobrenje za stavljanje u promet navedenih tvari i subjekti koji kupuju ili od takvih tvari proizvode farmaceutske i veterinarsko-medicinske proizvode moraju voditi evidenciju po kronološkom redu. Evidencija mora sadržavati proizvedene ili nabavljene količine i one prodane ili korištene za proizvodnju farmaceutskih i veterinarsko-medicinskih proizvoda i imena/nazive subjekata kojima su te količine prodane ili od kojih su nabavljene.

2) Evidencija iz točke 1. ovoga članka mora biti dostupna nadležnom tijelu na njegov zahtjev, a kada se vodi u elektronskom obliku tada treba biti dostupna u obliku ispisa.

Članak 11.

Ako se na temelju rezultata provedenih kontrola u zemlji članici utvrdi da zemlja podrijetla životinja ili njihovih proizvoda ne udovoljava zahtjevima propisanim odredbama ove Naredbe, nadležno tijelo postupa u skladu s Pravilnikom o međusobnoj suradnji nadležnog tijela s nadležnim tijelima država članica i Europskom komisijom u svrhu osiguranja pravilne primjene veterinarskih propisa (»Narodne novine«, broj 68/09)[\[6\]](#).

Članak 12.

1) Zabranjen je uvoz farmskih životinja ili životinja iz akvakulture ili mesa ili proizvoda od navedenih životinja iz zemalja čiji propisi dozvoljavaju stavljanje u promet i primjenu stilbena, derivata stilbena, njihovih soli i estera ili tireostatskih tvari za primjenu na svim vrstama životinja od kojih su proizvodi i meso namijenjeni prehrani ljudi.

2) Zabranjen je uvoz:

(a) farmskih ili životinja iz akvakulture:

– na kojima su na bilo koji način primijenjeni proizvodi ili tvari iz Dodatka I. Popisa A ove Naredbe;

– na kojima su primijenjene tvari navedene u Dodatku I. Popisu B i Dodatku II. ove Naredbe, osim ukoliko su te tvari primijenjene u skladu s odredbama i zahtjevima propisanim odredbama članaka 5., 6. i 8. ove Naredbe i koji mogu dokazati da su se pridržavali međunarodno preporučenog razdoblja karencije;

(b) mesa ili proizvoda dobivenih od životinja čiji je uvoz zabranjen u skladu s odredbom navedenom pod točkom (a) ovoga stavka.

3) Kontrole i pregledi pri uvozu moraju se provoditi u skladu s Pravilnikom o načinu obavljanja veterinarskih pregleda i kontrola živih životinja u prometu preko granice Republike Hrvatske (»Narodne novine«, broj 154/08, 154/09 i 28/2010)[\[7\]](#) i Pravilnikom o načinu obavljanja veterinarskih pregleda i kontroli proizvoda životinjskog podrijetla u prometu preko granice Republike Hrvatske (»Narodne novine«, broj 132/08 i 153/09)[\[8\]](#).

Članak 13.

Nakon pristupanja Republike Hrvatske u članstvo Europske unije odredbe članka 11. ove Naredbe primjenjuju se samo na zemlje koje nisu članice Europske unije.

Članak 14.

Dodaci I. i II. ove Naredbe tiskani su u prilogu i njezin su sastavni dio.

Članak 15.

Danom stupanja na snagu ove Naredbe prestaje važiti Naredba o zabrani primjene određenih beta-agonista te tvari hormonskog i tireostatskog učinka na farmskim životinjama (»Narodne novine«, broj 112/08).

Članak 16.

- 1) Ova Naredba stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.
- 2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, odredba članka 11. ove Naredbe stupa na snagu danom pristupanja Republike Hrvatske u članstvo Europske unije.

Klasa: 011-02/09-01/295

Urbroj: 525-06-2-0270/10-7

Zagreb, 21. svibnja 2010.

Ministar
Petar
Čobanković, v. r.

DODATAK I.

Popis zabranjenih tvari:

Popis A: zabranjene tvari

- tireostatske tvari
- stilbeni, derivati stilbena, njihove soli i esteri
- 17 β estradiol i njegovi esterima srodni derivati.

Popis B: zabranjene tvari s izuzećem

- beta-agonisti

DODATAK II.

Popis privremeno zabranjenih tvari:

Tvari koje imaju estrogeno (osim estradiola 17 β i njegovi esterima srodni derivati), androgeno ili gestageno djelovanje.

[1] Naredbom se preuzimaju odredbe Direktive Vijeća (EZ-a) br.2008/97 od 19. studenog 2008.godine, koja izmjenjuje i dopunjuje Direktivu Vijeća (EZ-a) br. 96/22 od 29. travnja 1996. kojom se zabranjuje primjena na farmским životinjama određenih tvari hormonskog i tireostatskog učinka i beta-agonista.

[2] Pravilnikom se preuzimaju odredbe Uredbe (EZ) br. 853/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. kojom se utvrđuju posebna pravila higijene hrane životinjskog podrijetla. Ispravak Direktive 2004/4/EZ od 2. lipnja 2004. godine ukida sljedeće Direktive br. 64/433/EEZ, 71/118/EEZ, 77/99/EEZ i 91/495/EEZ.

[3] Zakonom se preuzimaju odredbe Direktive (EZ) br. 2001/82 od 6. studenoga 2001. o kodeksu Zajednice koji se odnosi na veterinarsko-medicinske proizvode, a koja je ukinula sljedeće Direktive 81/851/EEZ i 81/852/EEZ

[4] Pravilnik preuzima odredbe Uredbe Komisije (EC) broj 504/2008 od 6. lipnja 2008. godine o provedbi Direktive Vijeća 90/426/EEC i 90/427/EEC s obzirom na metode za identifikaciju kopitara.

[5] Pravilnik preuzima odredbe Direktiva Vijeća (EZ-a) br. 96/23 od 29. travnja 1996. koja predviđa postupak Zajednice za praćenje određenih tvari i njihovih rezidua u živim životinjama i u prehrambenim proizvodima životinjskog podrijetla

[6] Pravilnik preuzima odredbe Direktive Vijeća 89/608/EEZ od 21. studenoga 1989. o uzajamnoj pomoći upravnih tijela država članica i njihovoj suradnji s Komisijom u cilju ispravne primjene propisa u području veterinarstva i zootehnike. Pravilnik stupa na snagu danom pristupanja Hrvatske EU.

[7] Pravilnik preuzima odredbe Direktive Vijeća 91/496/EEZ od 15. srpnja 1991. o načelima kojima se regulira organizacija veterinarske kontrole životinja koje ulaze u Zajednicu iz trećih zemalja i kojom se izmjenjuju i dopunjuju Direktive 89/662/EEZ, 90/425/EEZ i 90/675/EEZ

[8]Pravilnik preuzima odredbe Direktive 97/78/EZ od 18. prosinca 1997. kojom se utvrđuje način obavljanja veterinarskih pregleda proizvoda koji ulaze u Zajednicu iz trećih zemalja. Direktiva 97/78/EZ ukida Direktivu 90/675/EEZ.